

De Romeinse limes in Nederland

Maak een tentoonstelling van Romeinse voorwerpen in Nederland

Lesduur: 50 minuten | **Lesvorm:** creatieve opdracht | **Werkwijze:** in tweetallen

Wat heb je nodig?

- A5-papiertjes
- potloden of stiften
- een computer met internet
- een groot vel A3 of een plek om de tentoonstelling in te richten in de klas

Vierhonderd jaar lang waren er Romeinen in Nederland. De noordgrens van het Romeinse Rijk liep dwars door Nederland, langs de Rijn. Die grens noemen we de limes. ‘Limes’ is Latijn voor grens.

De Romeinen bouwden forten en legerkampen om de grens te bewaken. Archeologen hebben langs de limes veel voorwerpen gevonden uit de Romeinse tijd.

Opdracht 1

- a Op de website www.archeologieopdekaart.nl staan voorwerpen uit de Romeinse tijd die gevonden zijn langs de limes.
- Ga naar de site www.archeologieopdekaart.nl.
 - Ga naar de menuknop (de drie streepjes rechtsboven).
 - Klik op ‘Romeinse tijd’. Links zie je nu de kaart van Nederland met daarop blauwe punten die laten zien waar voorwerpen uit de Romeinse tijd zijn gevonden. Rechts staan deze voorwerpen op alfabetische volgorde van de plaatsen waar de voorwerpen zijn gevonden. Bij de voorwerpen staan tekstjes met informatie.

Zoek in de lijst met voorwerpen naar de antwoorden op de volgende vragen.

- 1 In Heerlen stond het grootste Romeinse gebouw van Nederland.
Wat was de functie van dit gebouw?

- 2 Op de Colijnsplaat in Zeeland stond een tempel waar de godin Nehalennia werd vereerd.
Van wie was deze godin de beschermheilige?

3 In Deurne werd een vergulde ruitershelm in het veen gevonden. Hoe was de helm daar terechtgekomen?

4 In Cuijk hadden de Romeinen een brug gebouwd. Hoe lang was deze brug?

5 a Waar werd een Romeins marskamp gevonden?

b Wat was er zo bijzonder aan deze vondst?

De kaart laat ook zien hoe de rivieren en zee in deze periode lagen. Met het balkje linksboven kun je het landschap van Nederland in de Romeinse tijd schuiven naar hoe Nederland er nu uitziet.

Reconstructie van de tempel op Colijnsplaat

Opdracht 2

Deze opdracht doe je in tweetallen. Kies vier Romeinse voorwerpen uit de lijst op de site www.archeologieopdekaart.nl. Deze voorwerpen komen in jullie tentoonstelling over de Romeinse limes. Bij deze voorwerpen ga je tentoonstellingskaartjes maken.

Gebruik voor elk voorwerp 1 A5-kaartje. Op elk kaartje staat:

- een afbeelding van het voorwerp. Print, plak of teken.
- de vindplaats van het voorwerp.
- uit welk jaar de vondst komt (soms wordt er een periode genoemd van meerdere jaren).
- informatie over het voorwerp. Wat is het? Waarvoor werd het gebruikt?

Opdracht 3

Doordat de limes dwars door Nederland lag, kwam de Romeinse cultuur ook naar Nederland. De voorwerpen die gevonden zijn in Nederland rond de Romeinse grens hebben dus niet alleen te maken met grensbewaking.

Er zijn drie categorieën voorwerpen:

- leger en oorlog
- godsdienst
- dagelijks leven.

Maak nu de tentoonstelling compleet. Vorm groepen van zes kinderen, dus drie tweetallen.

Geef elke categorie een eigen plek, bijvoorbeeld een tafeltje of gebruik een vel A3.

Schrijf erbij welke categorie het is. Bekijk elkaars voorwerpen en verdeel ze over de categorieën.

Vinden jullie dat ze in dezelfde categorie horen of zijn er verschillen?

Laat de tentoonstelling in de klas hangen.

Antwoorden

Opdracht 1

- 1 Het was een badhuis.
- 2 Van zeelieden en handelaren die naar Engeland voeren.
- 3 De helm was geofferd en in het moeras gegooid.
- 4 De brug was 450 meter lang.
- 5 a in Ermelo
b Het kamp lag ten noorden van de limes, dus buiten de grenzen van het Romeinse Rijk.